

CHM – využití pudů

Z mnoha pudů, které jsou charakteristické pro včelu medonosnou, mají prvořadý význam : Pud společenského života, rojivý a rojový, pohlavní, rozmnožovací, shromažďovací, stavební, obranný a pud sebezáchovy.

1. Pud společenského života.

Včela žije ve společenství-včelstvu, tento pud umožňuje harmonickou činnost celého včelstva jako jedolitého organismu. Jednotícím faktorem je matky a její **feromon mateřská látka**, který je šířen v prostoru včelstva. Zeslabení jeho vlivu, nebo jeho vymizení či ztráta způsobuje oslabení aktivity včelstva, chaos a nakonec vede k odchovu náhradní matky, TV, při nemožnosti odchovat náhradní matku k zániku včelstva.

2. Pud rojivý a rojový.

Rojivý pud je vlastnost vytvářející podmínky pro přirozený, nebo umělý odchov matek. Rojový pud, je forma projevu rojivého pudu, který se projevuje stavbou trubčích buněk a mateřských misek, posléze matečnický, vylétnutím roje a shluknutím okolo matky, této vlastnosti využíváme při plnění oplodňáčků. Potlačení těchto pudů podstatně omezíme možnost umělého chovu matek.

3. Stavební pud.

Silně se projeví po usazení roje. Negativně působí na založených chovných sériích při snůšce. Znamená přítomnost matky a harmonii ve včelstvu v chovných úlcích. Je ovlivněn silou včelstva a hlavně intenzitou snůšky (krmením). Bez jeho existence by včelstvo nebylo schopné života.

4. Pohlavní pud

se projevuje u matek 4-6 den po opuštění buněk výlety z úlů, podobně u trubců 10-12 den s vrcholem 23-33den.

5. Rozmnožovací pud

Nastupuje teprve s odchovem trubců, v průměru 3 týdny po zaklazení trubčích buněk, souvisí se silou včelstev na jaře, může začít i před jarním proletem. Jeho trvání je důležité pro umělý chov matek, včelař chovatel matek je musí umět podporovat různými zásahy. (mnoho zavíčkovaného plodu a mnoho mladušek).

5. Pud sebezáchovy.

Projeví se stavbou náhradních matečnicků

6. Pud shromažďovací

Má vliv na úspěch v chovu matek. Jeho intenzita v období silné snůšky téměř znemožňuje umělý chov matek. Včelstvo se plně soustředí na snůšku a ukládá zásoby všude možné a zastaví a zalije serie s matečnický, případně je zruší. Říkáme: „Pud shromažďovací převládá nad pudem rozmnožovacím“.

7. Obranný pud.

Včelstva se silně rozvinutým obranným pudem vyřazujeme z chovu, pokud nemáme včelstva jako hlídacího psa na samotě před vetřelci.